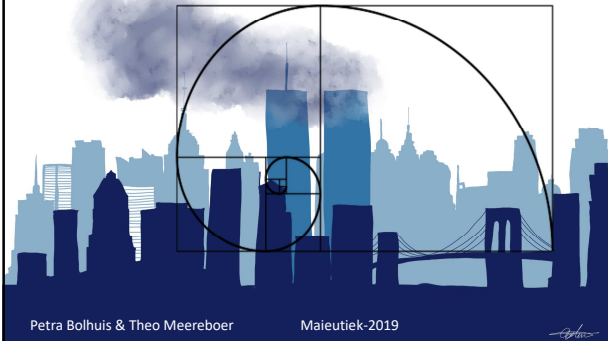

Morele helderheid-1

Wat doen we met onze idealen in een tijd van polarisatie?

Petra Bolhuis & Theo Meereboer

Maieutiek-2019

Opzet van colleges

- Boek en leeswijzer,
- Artikelen,
- Reacties cursisten,
- Opzet; college en (2 x ± 15) minuten interactie

Maieutiek_2019_morele helderheid_1

Morele helderheid

- Wie is Susan Neiman?
- Kernbegrippen;
 - Verlichting,
 - Realisme en idealisme,
 - Wat zijn kernwaarden van de Verlichting en wat zijn de effecten van die waarden?
 - Hoe nu verder in polarisatie en postmodernisme?

Maieutiek_2019_morele helderheid_1

Susan Neiman

- Studeerde in Amerika, Israël en Duitsland.
- 'Hof filosoof' van Obama.
- Was assistent van Rawls.
- Sinds 2000 directeur van het Einstein Instituut in Potsdam.
- Verlichtingsfilosofie *up to date* brengen

Maieutiek_2019_morele helderheid_1

Bronnen van moraal

- Joods- Christelijke achtergrond;
Gedeelde teksten die in ons westerse deel van de wereld als bron hebben gediend voor morele oriëntatie. Maar dan vinden er ingrijpende veranderingen plaats;
- Verlichting
 - Secularisatie
 - Postmodernisme

Maieutiek_2019_morele helderheid_1

Wat doet er toe?

- Universalisme
 - Moraal gaat niet alleen over mijzelf en de mijnen.
- Vastberadenheid
 - Voor morele principes wil je iets in de waagschaal stellen.
- Nuance en detail
 - Het morele oordeel vormt zich geleidelijk, specifiek en is zelden absoluut.

Maieutiek_2019_morele helderheid_1

De tegenstellingen van Neiman

- Progressief en conservatief?
- Neo-liberaal en socialistisch?
- Seculier versus religieus?
- Links en rechts?

Maieutiek_2019_morele helderheid_1

Religie en moraal

- Ja, in het verleden was er meestal een vorm van religie die voorschreef hoe men zich diende te gedragen.
- Nee, religie is geen noodzakelijke voorwaarde voor een moraal. (blz22)
- Moraal geeft vorm aan de religie en niet andersom!

Maieutiek_2019_morele helderheid_1

Rechts en links en moraal

- Rechts doet openlijk aan moraal.
- Links denkt dat die roep om moraal kiezersbedrog is en dat rechts zich daar zelf niet aan houdt.
- Neiman zegt dat het een probleem is dat er geen alternatief wordt geboden qua morele concepten en dat wij als samenleving die concepten wel nodig hebben.

Maieutiek_2019_morele helderheid_1